

Posudek oponenta bakalářské práce

Název: *Pětka v kontextu konsenzuální demokracie*

Autorka: Magdalena Nováková

Autor posudku: Mgr. Martin Štefek, Ph.D.

Kolegyně Magdalena Nováková se rozhodla analyzovat činnost tzv. Pětky optikou Lijphartovy teorie. V úvodu autorka formuluje cíl a výzkumnou otázku („*Hlavním úkolem této práce je vyřešit otázku, zda existence a činnost Pětky něco změnila na předpokladu, že politický systém první Československé republiky v prvních třech letech své existence směřoval ke konsenzuálnímu vymezení*“ viz s. 8). V úvodu mi chybí hlubší promyšlení postupu práce a kritéria pro selekci pramenů. Práce je strukturována do tří částí. Po úvodu následuje teoretická část představující Lijphartův konceptuální rámec a dvě analytické (spíše než „praktické“) kapitoly.

V teoretické části (s. 10–26) autorka podrobně představuje koncepty konsociační a konsenzuální demokracie. Jejich aplikace je snadno ospravedlnitelná s poukazem na fakt, že sám Lijphart odkazoval na prvorepublikové Československo jako na příklad konsociační demokracie. Jako zcela nadbytečnou považuji podkapitulu 2.5.2 o Švýcarsku a podkapitulu 2.6, v níž autorka „pro úplnost a vyváženost“ (s. 8) pojednává o kritikách představené teorie. Aby bylo toto kritické pojednání *úplné*, musela by kolegyně Nováková pojednat o dalších rezonujících kritikách (např. Barry, Horowitz). Domnívám se navíc, že *vyváženost* zde není nutná. Na druhou stranu lze ocenit, že se autorka zamyslela nad limity aplikované teorie.

První analytická část (kap. 3) je strukturována podle osmi (z celkových deseti) Lijphartových dichotomií. Na základě studia přiměřeného rozsahu odborné literatury autorka sleduje inklinaci k majoritarismu či konsensualismu a na závěr se (nikoliv neočekávaně) kloní k názoru, že prvorepublikový politický systém inklinoval spíše k ideálnímu typu konsenzuální demokracie. Problém třetí kapitoly spočívá v tom, že autorka studuje realitu let 1918–1920 – tedy období, jež by šlo s jistou opatrností označit jako tranziční.

Ve čtvrté kapitole se kolegyně Nováková dostává k jádru výzkumné otázky – sleduje, jak činnost tzv. Pětky ovlivnila charakter prvorepublikové demokracie. Zde si dovoluji navrhnout téma k diskusi u obhajoby a položit otázku, zda by nebylo analyticky plodnější

pojmout Pětku (ale i Šestku, Osmičku a Desítku, které autorka zmiňuje jen okrajově) jako funkční součást prvorepublikového režimu (spíše než prvek vstupující do domněle konsolidované demokracie) a analyzovat její činnost na pozadí zvoleného konceptu.

Shrnutí:

Bakalářská práce Magdaleny Novákové splňuje kritéria kladené na kvalifikační práce tohoto stupně. Práci **doporučuji** k obhajobě. Navrhuji hodnocené stupněm „velmi dobře“ (2).

V Praze dne 26. srpna 2017

Martin Štefek